

לכל מאורע - קודמת גזירה

ויהי מקץ שנתיים ימים כתוב במדרש, הדא הוא דכתיב 'קץ שם לחושד', כיון שהגיע הקץ - חלם פרעה חלום. אומר היבית הלוי: כשקוראים בפרשה את כל המאורעות שאירעו, מבינים בפשטות, שפרעה חלם חלום, ולא היה מי שיפתור, ופתאום נזכר שר המשקים שיש אחד בכלא בשם יוסף שידוע לפתור חלומות, וממילא לכן פרעה הוציא אותו לחפשי.

על זה בא המדרש ואומר קץ שם לחושד, נגזר על יוסף הצדיק שהוא יצא לחירות. אבל איך עושים את זה? הרי הוא עבד! אז הקב"ה סובב שפרעה יחלום חלום ויצטרך למישהו שיפתור ואז יספרו לו על יוסף, וכך תתקיים הגזירה של קץ שם לחושד.

ובדומה לכך, אמר רבי עקיבא איגר בפרשת וישב. ששר המשקים ושר האופים חלמו ויוסף פתר להם את החלום, כתוב שהוא אמר לשר המשקים 'בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך, והשיבך על כנך, ונתת כוס פרעה בידו כמשפט הראשון, אשר היית משקהו, כי אם זכרתי אתך'. תעשה איתי חסד ותזכיר אותי לפרעה.

וצריך להבין מה זה 'כי אם'? כי - זו סיבה. ולכאורה מה השייכות? זה שתי דברים נפרדים, פתרת חלום, וכעת אתה מבקש שהוא יזכיר אותך.

אלא אומר רעק"א: בדרך כלל אם בן אדם נכשל בתפקיד, גם אם יחזירו אותו, יחמירו עליו בתנאים יותר מגבילים יפקחו עליו עין, פחות סומכים עליו... והנה שר המשקים חטא ונפל בדבר נורא! נפל זבוב לכוס יין של המלך, זו עבירה חמורה ביותר. באופן נורמלי היו צריכים להשגיח שיהיו עוד מסננות או שומרים וכדו'...

אבל יוסף אומר 'כמשפט הראשון! אתה חוזר לעבודה רגיל כאילו לא קרה כלום. איך ייתכן הדבר? ממשך יוסף - 'כי אם זכרתי אתך'. הסיבה היא, שהכל פה מתהפך... באופן רגיל - לא היו צריכים ליפול זבובים, ואתה היית בסדר גמור; רק הקב"ה רצה שיזכירו אותי לפני פרעה אז הוא סובב שיפול לך זבוב בתוך הכוס ואז תבוא לבית האסורים בשביל שתוכל להזכיר אותי לפני פרעה, אבל ברגע שאתה יודע שאני פה, ואני יודע לפתור חלומות, אתה כבר לא צריך להישאר פה, אתה יכול ללכת ופרעה ישיבך על כנך כמשפט הראשון.

זה מה שאומר רעק"א, קודם כל נגזרת הגירה, ולאחמ"כ קורים כל המאורעות.

דרך העולם, שאם הם רואים מישהו שמצליח בעסקים, הם הולכים לחקות אותו בשביל שגם הם יצליחו. מרן רה"י זיע"א היה צוחק על זה. הוא היה אומר וכי העסק מצליח?! הן אדם מצליח! נגזר עליו בראש השנה להרוויח, וממילא גם אם הוא יעסוק בעסקים פשוטים הוא יצליח. ולעומתו, מי שלא נגזר עליו להרוויח, גם אם הוא יעבוד ביהלומים יקרים הוא יפסיד. אין זה נוגע אחד לשני כלל.

וצדיק באמונתו יחיה

הגאון ר' אביעזר פילץ שליט"א ראש ישיבת תפוח תפוחים על ימי החנוכה, שזו הנשיקה האחרונה שהקדוש ברוך הוא נתן לעם ישראל לפני שהם יצאו לגלות.

בפיוט 'מעוז צור' אנחנו אומרים את ארבעת הגלויות שהיו לעם ישראל, מצרים, בבל, פרס, והיוונים - הם האחרונים. אחרי זה - כבר לא היו לנו את הניסים הגלויים האלו. עם הנשיקה הזו הקב"ה שלח אותנו לגלות ארוכה שאנחנו עדיין נמצאים בה,

ועדיין יש לנו את היוונים ואת המתיוונים. מה הנשיקה הזו נותנת לנו...? היא מחממת את הלב...! תמיד כשאבא נותן נשיקה זה מחמם את הלב. אבל מה המיוחד פה?

בחז"ל כתוב 'בא חבקוק והעמידן על אחת - וצדיק באמונתו יחיה'. וזה יש גם בדורות האחרונים. היסוד של כל הדברים הוא אחד: וצדיק באמונתו יחיה.

היה סיפור עם מרן רה"י זיע"א, (אנחנו עוד בשבעה דנחמתא...) שהגיע פעם למצב אנוש, והרה"י הרגיש שאלו הם הרגעים האחרונים שלו, ודיבר על זה להתכונן להכל... ליד הרה"י היה את פרופסור ווינברגר (ראש המחלקה בביה"ח מעייני הישועה). אך פתאום הרה"י שינה את דעתו, ואמר לפרופסור - הכל בסדר, אתה יכול ללכת. מה קרה? שאל הפרופסור, איך ייתכן הדבר! אמר לו הרה"י, כי עשיתי תשובה. אמר לו, בסדר, אבל אני צריך לכתוב במסמכים הרפואיים את מה שקורה, אני לא יכול לכתוב כזה דבר... אמר לו הרה"י, **אי אפשר לכתוב פעם אחת את האמת... תכתוב שמחלה מגיעה בגלל שעושים עבירות, וכשעושים תשובה - נהיים בריאים. זו האמת! וצדיק באמונתו יחיה. ומי שחי ככה - זה באמת ככה.**

כעת נראה מה נתנה לנו האמונה הזו: מתי הקב"ה שמר על הפך שמן הטהור, מתי זה קרה? בשיא של הכעס! כאשר נכנסו היוונים ומיד טמאו את כל השמנים ואז הקב"ה היה בעידן ריתחא. ובאותו הזמן ממש הוא שמר על הפך שמן הטהור בשביל שכשעם ישראל יעשו תשובה מיד יהיה להם פך שמן טהור אחד.

ולא יותר מפך אחד בשביל להראות את הנס ולהראות את חיבת הנס, שהוא אוהב אותנו. נו... זה לא צועק אהבתי אתכם בית ישראל!... זו נשיקה שאומרת שגם בגלות, ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי אתם כי אני ה' אלוהיהם'. אינני עוזב אתכם לרגע! גם ברגעים הכי קשים אני חושב עליכם כל הזמן ומחכה מתי תשובו בתשובה ואני יוכל לתת לכם.

עצת ה' היא תקום

אנו יודעים, שהחלק של האמונה מלווה אותנו בפרשיות של יוסף הצדיק והאחים הרבה מאד, אבל קודם לכן, נקדים איזה דיוק:

'רבות מחשבות בלב איש, ועצת ה' היא תקום', אדם חושב בהרבה דברים, למה לעשות כך ולמה לעשות כך, אבל בהכל מסתתר עצת ה', ועצת ה' היא תקום.

וישלחהו מעמק חברון - ופרש"י מעצה עמוקה שבחברון. אתה חשבת יעקב אבינו, שהוא הולך לראות את שלום אחיו ואת שלום הצאן... שום דבר לא. היתה פה עצה עמוקה שאמרו לאברהם, ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, וכך הקב"ה סובב שהם יתגלגלו למצרים.

הרי בכל הפרשה הזו, מה האחים רצו?... הם רצו להיות בטוחים שהחלום לא יתקיים.

נו... ומי עשה לבסוף שהחלום יתקיים? האחים בעצמם!... הם מכרו אותו לכל אלו בשביל להיות בטוחים שהוא אף פעם לא יתקרב לכיוון המלוכה. שהוא ישאר עבד. אבל מבית האסורים יצא למלך!

{דרך אגב, אמר הרה"ג ר' יעקב מרגלית בשם הרב"ה מלוקווע זצ"ל, (שהיה מתלמידי נובהרדוק) וורט מאד יפה: יעקב עשה ליוסף כתונת פסיים. רש"י מביא שיפסיים זה ראשי תיבות של

האנשים שיוסף נמכר להם, פוטיפר סוחרים ישמעאלים מדינים. ארבעת הצרות. ומה העניין בזה?...

אמר הרביה מלוקווע וורט נובהרדוקאי גם כאשר בני"א כולו אפוף ומלוכב בייסורים - גם אז כולם מקנאים בו. ויקנאו בו אחיו, כשיוסף לובש את הבגד שכל כולו יסורים, ומזכיר את כל המכירות שמכרו אותו, עוד כולם מקנאים בו.

עכ"פ, רואים איך שבכל דבר ודבר יש סיבה מאת ה' ויש את המהלך איך שהקב"ה מסובב את זה. לאדם יש אלף תכניות בראש למה לעשות כל דבר ודבר, אך לבסוף הוא עושה את מה בגלל שה' רוצה שהוא יעשה, מסיבות שלו.

הרמב"ם (בהקדמה בפירוש המשניות) כותב, שהרבה פעמים הקב"ה נותן בלב אחד השרים לבנות ארמון מפואר במדבר, וכל כונת הקב"ה היא בשביל שפעם אחת כשיעבור שם חסיד ויהיה לו חם - יהיה לו צל מן הארמון, והוא יוכל לנוח בצלו. ובאמת אחרי שהחסיד עובר - אז הארמון נופל... ההוא חשב שהוא בונה ארמון בשביל שתהיה לו דירת נופש שקטה במדבר ואף אחד לא יגיע לשמה... אבל 'ועצת ה' היא תקום', זה בכלל לא החשבון... והראיה היא שמיד כשהלך אותו החסיד - הארמון נפל. הוא כבר עשה את תפקידו.

וידוע שהמשגיח ר' יחזקאל לוינשטיין זצ"ל היה תמיד מדבר בהתפעלות על השיגעון של הרוסים לבנות פסי רכבת שחוצים כמעט את כל רוסיה (!) הם העבידו בזה אלפי אנשים בעבודת פרך, וכמעט ולא היה בזה שום תועלת... זה שיגעון לא מובן בשכל אנושי. אך לבסוף זו היתה הדרך להצלת תלמידי ישיבת מיר, שע"י זה הם נסעו לשנחאי. אמר ר' יחזקאל שהקב"ה נתן להם את השיגעון הזה בשביל להציל את ישיבת מיר. כל שנחאי היתה מלאה בניסים, ר' יחזקאל תמיד היה מדבר על הניסים שהיו שם, וזה אחד הניסים הגדולים שהוא מספר. כך הקב"ה סובב בשביל להציל את ישיבת מיר. ועצת ה' היא תקום. אמונה. אמונה.

לעמוד בניסיון, להתרומם, ולהרים

נחזור לאמונה של חנוכה: כתוב בחז"ל (מגילה יא, א) 'לא מאסתים ולא געלתים לכלותם', במתניתא תנא: **לא מאסתים** - בימי כשדים שהעמדתי להם דניאל, חנניה מישאל ועזריה. **ולא געלתים** - בימי יוונים, שהעמדתי להם שמעון הצדיק וחשמונאי ובניו ומתתיה כהן גדול. **לכלותם** - בימי המון, שהעמדתי להם מרדכי ואסתר, **להפרי בריתי אתם** - בימי פרסיים, שהעמדתי להם של בית רבי וחכמי דורות. **כי אני ה' אלקיהם** - לעתיד לבא, שאין כל אומה ולשון יכולה לשלוט בהם.

מרן רה"י זיע"א מדבר על הלשון 'העמדתי להם', מה הכוונה?

אמר רה"י: (בישיבת פוניבז' הקטנה לפני כ-35 שנה) לכאורה קשה, למה זה 'לא מאסתים'? מאסתי אותם, רק שאח"כ הם עשו תשובה, ונתפייסו. **וביאור**: כל אלו שגדלו והצילו את הדור, דניאל, חנניה מישאל ועזריה, מרדכי ואסתר, והחשמונאים - זו לא היתה הגדילה הטבעית שלהם, אלא בכל דור ודור יש את הנסיון של אותו הדור, והם מסרו נפש בשביל לעמוד בניסיון אז זו היתה הסיבה שהם התגדלו פי כמה וכמה ואני רוממתי אותם הרבה יותר ממה שהם. וזה נקרא 'העמדתי להם'. אחרי שרוממתי אותם הם יכלו להגן על הדור. וכי זה נקרא מאסתים?!

אני נתתי להם 'קרבן קפיצה' שכל מי שבאמת עומד בניסיון אז הוא מתרומם, ואז אני מרים אותו פי כמה וכמה, ואז הוא מגן על כל הדור! העמדתי להם. ממילא, אומר רה"י, ימי החנוכה הם ימים מיוחדים של רוממות שאפשר להתרומם בהם. [ובמאמר המוסגר נוסף, הרי כולנו יודעים שחנוכה הוא זמן להשיג ניסים, כי ידוע מהמהר"ל שהמספר שבע מורה על טבע. 7 ימים בשבוע, 7 שנות שמיטה, 7 שמיטות - יובל, אך המספר 8 - הוא למעלה מגדר הטבע. חנוכה הוא שמונה ימים, ממילא זהו הזמן לקבל ניסים ולהתרומם.]

אך היצר הרע לא יושב בשקט... הוא מארגן מסיבות חנוכה, ובדאי שזו סעודת מצוה, להודות ולהלל... אוכלים סופגניות...

מתרוממים... וכי כך מתרוממים?! אמר רה"י. (וכידוע שהשו"ע פסק בתחילת הלכות חנוכה שזה סעודת הרשות, והרמ"א הביא י"א שיש קצת מצוה, ונוהגין לומר זמירות ותשבחות ואז זה סעודת מצוה, ובביאור הלכה הוסיף שתהא מעורבת ובלולה בשמחת תורה)

ואגב שהזכרנו מסיבות, יש להוסיף שצריך מאד לזהר שזה לא יהיה על חשבון בין אדם לחבירו. (לשיר ברמקולים בשעה שכבר ישנים ומפריע לכשנים מסביב)

סיפר רה"י רבי מאיר בן שלמה שליט"א ראש ישיבת תורת חסד באלעד: שהיה בחור עילוי שאמר לו, אם אני יוצא מהעולם בלי לחבר ספר כמו ר' חיים מבריסק אז זה לגבי בזבוז; לא מיציתי את כוחותי. זה קצת כאב לו, והוא הציע את הדברים לפני מרן רה"י הגר"ג אדלשטיין שליט"א, ואמר לו, תגיד לו שגם אם הוא יהיה עילוי כמו ר' חיים ועמל בתורה כמוהו עדיין זה לא מספיק, בשביל לחבר ספר כמו ר' חיים צריך גם את המידות טובות של ר' חיים, ההטבה והחסד של ר' חיים מבריסק. וכפי שזה ידוע בשער בת רבים, שכמו שהיה גאון בתורה כך היה גאון בחסד והטבה בלי גבול.

וגם על רבי חיים של דורינו, מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי שליט"א שכל רז לא אניס ליה, גם הוא מיוחד במידותיו הטובות. ונספר סיפור אחד על מרן שליט"א: סיפר הגאון ר' אליהו מן, הוא היה רגיל ללוות את ר' חיים אחרי התפילה ולשאול אותו שאלות בהלכה, ומפאת כובד שמיעתו של ר' חיים, הוא היה מדבר בקול רם. באחד הימים, כשהם עולים במדרגות ביתו של מרן שליט"א, צעקה אשה אחת מהחלון של ביתו, למה אתם מפריעים לי לישון? תהיו בשקט, תפסיקו לדבר בקול!!! ור' חיים מאד הצטער ואמר, אוי, שכחתי לגמרי... מה התברר? הייתה איזשהו אשה לקויה בדעתה שהיתה אוספת כל מיני מציאות מהרחוב ומכניסה אותם לתוך הארון בבית של ר' חיים קנייבסקי. ר' חיים והרבנית שתקו, וכיבדו אותה. וכשלא היה לה מקום לישון היא היתה ישנה ב'הול' בביתם, ימים רבים, ור' חיים והרבנית נתנו לה. ובאותו בוקר כשהם עלו במדרגות ודברו - היא התעוררה, ור' חיים נבהל והצטער, איך שכחתי שהיא ישנה שם?... בא נהיה בשקט... זה המידות של ר' חיים.

וצריך לדעת שגם במסיבת חנוכה, מאד צריך להיזהר בבין אדם לחבירו, עושים רמקולים ומפריעים לשכנים לישון... וכבר הבאנו את השו"ע והרמ"א אם בכלל זה נחשב לסעודת מצוה וגם אז, אם זה מפריע לאנשים לישון זה עבירה, עבירה הבאה במצווה...

על נסיד שבכל יום עמנו

הרביה שלנו, המשגיח הגה"צ ר' מאיר חדש זצ"ל היה אומר: בדרך כלל, רובא דעלמא כשאומרים 'מודים' כל יום, הם לא כ"ה מתרגשים ומתלהבים, אבל כשאומרים 'על הניסים' - הם אומרים את זה עם כל הלב, ויותר בהתרגשות. אך אומר ר' מאיר, אם אחד שכח ולא אמר על הניסים - זה לא מעכב. אבל אם הוא ישכח לומר על ניסיד שבכל יום עמנו - זה מעכב!...

ובאמת המשנה ברורה אומר להגיד 'ועל הניסים' עם וי"ו החיבור, ולמה? בשביל שיש כאלו שחושבים שזה ב' דברים נפרדים, יש מודים, אחרי שמודים נגמר מתחילים להודות על הניסים של חנוכה בפני עצמם, כביכול זה העיקר. לכן מוסיפים וי, ועל הניסים, לא שכחנו את ניסיד שבכל יום עמנו!...

מרן רה"י זיע"א אומר מהלך הפוך ושונה, היום, מאד קשה לנו להתפעל מהניסים של חנוכה, אולי לשיר שירים ולהתרגש בשירים - זה כן, למה לא... אבל לחוות את ההודאה על הניסים שאירעו אז - זה יותר קשה, כמו שאדם חייב לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, זה הלכה לא כ"כ קלה... כבר עברו אלפי שנים ואנחנו קשה להרגיש ניסים שהיו אז.

אבל אומר רה"י: כאשר בן אדם רואה את ה'ניסיד שבכל יום עמנו', וזה יותר קל לו, הוא מרגיש איך הוא מוקף בכ"כ הרבה ניסים וחסדים... כ"כ הרבה. כמה צרות שיש בעולם... וכמו שספר לנו בחור בישיבה שהוא היה במחלקה לחולים במחלה הנוראה

ורואה שהשנואה לאה מביא גם ילד **רביעי** – ועוד לא סתם... אלא את יהודה, יהודה זה מלכות, הפעם אודה את ה' על השנואה לאה! אני מודה לה' על כך שאני שנואה!!! כי זה מה שהביא לי עוד ילדים.

בדף היומי במסכת תענית (דף יז.) הגמ' מביאה את כל תוספת הברכות שאומרים בצום על עצירת גשמים, שמוסיפים עליהם כל ברכות והברכה האחרונה יש ב' דעות איך היתה, יש מאן דאמר ברוך מרחם על הארץ. ויש מאן דאמר 'ברוך משפיל רמים!' ורש"י מסביר, לפי שהכניעם במטר שלא היו גשמים, ואח"כ שבו בתשובה. אז ההודאה היא על עצם הבצורת! הקב"ה הביא לנו בצורת בשביל לעשות תשובה! **אלו הרבה דברים בשביל לראות בורא עולם, לראות איך הקב"ה מסבב את כל העולם בשביל שעצת ה' היא תקום.**

כשעושים הכל לשם שמים - אין מה לפחד

והנה לפנינו עוד לימוד חשוב מהחשמונאים: דהנה איתא במדרש [מובא באוצר מדרשים ערך חנוכה] שגזרו שכל מי שנושא אשה תבעל להגמון תחילה [וכדאיתא בריש כתובות] עד שנשאת בתו של יוחנן כ"ג, ובשעה שרצו להוליכה אצל ההגמון, התנהגה בחוסר צניעות גדול, ויהודה ואחיו אמרו הוציאה ותשרף, אז אמרה להם וכי איך אתבזה אצל ההגמון, וע"ז אתם רוצים למעול בי ולהולכיני להגמון, ומכאן התחיל כל המלחמה עם נס חנוכה.

ונשאלת השאלה הרי הם ידעו את זה כבר קודם, אלא שמה היה בידם לעשות וכי יעלה על הדעת שכמה אנשים בודדים ילחמו עם יוון האמפריה הכי גדולה כוחנית ורוחנית שהיתה אז?!... זה הרי אפילו לא בחובת ההשתדלות... מה קרה פתאום?

ועוד יש לעיין: כתוב שיעקב אמר לשמעון ולוי 'עכרתם אותי להבאישיני ביושב הארץ וכו' ונאספו עלי והכוני ונשמדתי אני וביתי'. והם השיבו לו הכזונה יעשה את אחותנו?!...

והדבר צריך ביאור, זאת אומרת שהם מלמדים את הגדולים איך להתנהג בקנאות... כביכול יעקב זה לא איכפת לו, אבל להם זה איכפת, הכזונה יעשה את אחותנו. מה הפשט בזה?

הגאון רבי יצחק זילברשטיין מביא ב"חשוקי חמד" על מסכת תענית (ת.) שהוא שאל את חמיו הגרי"ש אלישיב איך הסבא ר' אריה לוי היה הולך לשבת בין המצורעים, זה הרי סכנה ופיקוח נפש... אמר לו הרב אלישיב, לר' אריה לוי היה מותר. סתם ולא פירש.

מביא שם הגרי"ש זילברשטיין את הנצי"ב בשמות (לב, כו) שמשא רבינו עמד בשער המחנה ואמר מי לה' אלי, ויאספו אליו כל בני לוי, ויאמר להם כה אמר ה', שימו איש חרבו על ירכו עברו ושובו משער לשער במחנה והרגו איש את אחיו ואיש את רעהו ואיש את קרובו, ונשאלת השאלה: הרי ברור שהם לא יעמדו בתור בשביל שיהרגו אותם... הם יכריזו על מלחמה שעה, אי"כ זה פיקוח נפש, איך משה צווה עליהם לעשות דבר שהוא פקוח נפש? אומר הנצי"ב, אם מתכוונים לשם שמים גמור – אין מה לפחד, משה רבינו אמר מי לה' אלי, רק מי שידוע שהוא כולו לה' – שיבא אלי ולא יפחד.

ובזה הוא גם מסביר את מה שיעקב שלח את יוסף ואמר לו **לכה** ואשלחך אליהם. מה הוא התכוון כשהוא אמר לו **לכה** ולא לך? הוא בא לומר לו, אילו זה היה מישהו אחר לא הייתי שולחו, אבל אותך אני יכול לשלוח. ולמה, כי אתה מתכוון מאה אחוז לשם שמים ואין לך ממה לפחד. (אמנם בסוף הוא נשלח לבית האסורים, אבל זה רק בשביל שהוא יהיה מלך, כי מבית האסורים יצא למלוך).

שאלתי פעם את מרן רה"י זיע"א, הרי יש הרבה אנשים שעשו דברים טובים לשם שמים ואח"כ הם טבעו בחובות ובצרות. ואמר לי, ייתכן שזה היה לשם שמים, אבל מספיק שיהיו כמה אחוזים עם נגיעות, ושם הם נופלים, כאשר יש מאה אחוז לשם שמים בלי שום נגיעות לא תהיה מזה שום צרה. והביא גם את הרמב"ם בהלכות מלכים (פ"ז הל' ט"ו) וכל הנלחם בכל לבו בלא פחד, ותהיה כוונתו לקדש את ה' בלבד – מובטח לו שלא ימצא נזק ולא

במקום הקשה, איך אנשים צועקים מתוך יסוריהם הנוראים... זה הרי נורא ואיום! אין לתאר ולשער. ואנחנו בריאים ושלמים, אוכלים, מדברים, ישנים, לומדים, וברוך ה' יש לנו כל טוב סלה. כמה חסד והטבה הקב"ה מרעיף עלינו... על נסיד שבכל יום עמנו! כל כך להתפעל מזה!... ומי שרוצה להתפעל עוד יותר - שילמד את החזו"א באמונה ובטחון, ובספר חיי עולם בהתחלה איך שהם מאריכים לכתוב כמה חסדים גדולים יש לכל בן אדם ביום הרגיל שלו.

ואז... כאשר אני מתרומם מהנסים היום יומיים, אני יכול גם ביעל הניסים' לראות את גדולת ה' אפילו שזה קרה פעם... לפני הרבה שנים... כיון שזו עוד חוליה בשרשרת של הניסים שהקב"ה עושה לנו.

המשגיח הגה"צ ר' מאיר חדש היה אומר, כתוב בתהילים בארבעה צריכים להודות: 'מי חכם וישמור אלה ויתבוננו חסדי ה'.' הסביר זאת ר' מאיר: אם לדוגמא יש לי חפץ יקר, ואני נותן אותו למישהו במתנה, אם אני רואה שהוא יודע להעריך זאת והוא שומר על זה ואומר לי תודה רבה - מצויין, אבל אם הוא מזלזל בזה ולא מחשיב את זה ולא שומר על זה, אני כבר לא יתן לו שוב. חסדי ה' בארבעה צריכים להודות - זה דברים עצומים, אז אם יהודי חכם ומתבונן בחסדי ה' ויודע להודות כמו הארבעה צריכים להודות - אז הקב"ה נותן לו גם הלאה. אבל אם הוא לא יודע ולא מודה כמו שצריך ומזלזל במתנה ובטובה - אז כבר לא יתנו לו יותר. מי חכם וישמור אלה - ויתבוננו חסדי ה'. תשמר את זה, תזכר, תודה לה' על כל פעם ופעם, ואז ויתבוננו חסדי ה'. (ויש ע"ז סיפור מענין מרבי מאיר עצמו - ואכ"מ). הרה"י היה אומר, אנחנו צריכים לראות שכל הבריאה היא כולה חסד ללא יוצא מן הכלל!

ההודות גם על הצרות

הכתב סופר אומר, כתוב 'זובח תודה' – יכבדנני, ושם דרך אראנו בישיע אלקים'. כתוב יכבדנני - שתי נונ"ים. ומסביר הכתב סופר: אם לדוגמא היה בן אדם שעבר התקפת לב ואח"כ הוא הבריא. והוא אומר, רבש"ע, הכי טוב היה אם - לא היתה לי התקפת לב. כעת שנתת לי התקפת לב - תודה רבה לך שהבראתי. אין זה אלא מחרף ומגדף... זובח תודה - יכבדנני, פעמיים נון"ן. שני כיבודים. תודה על ההתקפת לב, ותודה גם על כך שהבראתי!!!

{סיפר הרה"ג ר' ישראל מאיר שושן שליט"א על אברך ת"ח שליט"א, שהוא בעל יסורים גדול ויש לו גם הרבה ילדים חולים. הוא היה מקורב למרן רה"י זיע"א, ופעם אחת אמר לו הרה"י, אתה יודע?... אתה מליונר! הוא חייך... זה מצא חן בעיניו! למה? שאל. **כי יש לך הרבה צרות' השיב הרה"י. היום אתה עוד לא מבין, אבל אי פעם יגיע הזמן שתבין שכל צרה זה מליון. אתה מליונר, יש לך הרבה צרות - זה הרבה מליונים. לחיות אמונה!... כשחיים אמונה אחרי זה רואים כ"כ הרבה ניסים. ויתבוננו חסדי ה', להתבונן בחסדי ה'.**

יוסף הצדיק! כ"כ הרבה קושיות היו... הוא עמד בכזה נסיון קשה, כזה נסיון עד שחז"ל אומרים שהוא ופלטו בן ליש הם הכי גדולים שהיו בבריאה שעמדו בנסיון של עריות!

ומה השכר שהוא קיבל? בית האסורים... ויעזוב בגדו בידה, וינס ויצא החוצה. ר' חיים שמואלביץ אומר, יוסף היה גבור, והוא יכל לקחת לה את בגדו בחזרה, אבל הוא העדיף לברוח בשביל לא להישאר עוד רגע בנסיון! רגע של נסיון... אולי הוא לא יעמוד בזה... וינס ויצא החוצה. הוא יודע גם יודע שעל ידי זה היא תוכל להפליל אותו בשקריה, ואעפ"כ הכל שווה בשביל לברוח מהנסיון. אז למה מגיע לו בית הסוהר?... אבל מה התברר לבסוף... שמבית האסורים יצא למלוך, רק שזו היתה הדרך. אם הוא היה נכשל בנסיון - הוא עוד היה עבד אצל פוטיפר עד היום. יכבדנני.

כאשר נולד יהודה, באה לאה ואמרה הפעם אודה את ה'. וכולם שואלים, עד היום היא לא הודתה! ומה אם שלושת הראשונים, שמעתי מתלמיד חכם אחד שפירש, הרי למה באמת לאה זכתה? אומר הפסוק, 'וירא ה' כי שנואה לאה ויפתח את רחמה'. עד עכשיו היא חשבה, בסדר... קיבלתי שלשה ילדים כמו שמגיע לכולם, ובגלל שאני שנואה - אז קיבלתי אותם הראשונה. אבל, כאשר היא

תגיעהו רעה, ויבנה לו בית נכון בישראל, ויזכה לו ולבניו עד עולם ויזכה לחיי העולם הבא וכו'.

כאשר הכוונה היא נטו לשם שמים - אז לא מפחדים משום דבר אחר, אותה נערה בימות החשמונאים עשתה היכי תמצוי שיבער בהם כבוד שמים, ולא יהיה אכפת להם משום דבר אחר, וממילא אין להם ממה לפחד.

וכן שמעון ולוי, יעקב אביהם פחד, אולי התערבו להם עוד כוונות נוספות של נקמה, הרי בכל אופן, זה אחות שלהם... אך הם אמרו לו שהם מתכוונים רק לשם שמים, וכשהכוונה היא רק לשם שמים - אין ממה לפחד.

סיפר לי תלמיד חכם אחד שמתפלל אתנו, שהוא היה פעם בשמוש ת"ח בדין תורה אצל הגאון ר' ניסים קרליץ זצ"ל, והנתבע יהודי שר' ניסים חייב אותו בדין - הא הלך להכות את ר' ניסים (!) ה' ישמור.

אך עמד שם הגאון ר' יעקב פוזן ומנע ממנו מלגשת לר' ניסים. בקיצור, הדין תורה נגמר, ואותו יהודי שסיפר לי, הוא ראה איך היהודי ההוא ממתין לר' ניסים למטה, כשר' ניסים יהיה לבד ואז הוא יבא עליו... הוא נבהל, ורץ מהר לר' ניסים, רץ מהר... זו סכנה! שהרב יעשה משהו!... השיב לו ר' ניסים ברוע, זה לא אכפת לי, אני לא מפחד ממנו. והוא המתין למטה - לראות איך יפול דבר. הוא ראה איך ר' ניסים יורד למטה, וצפה עליו מרחוק... ולמרבית הפלא אותו יהודי ניגש לר' ניסים אמר לו שלום, והלך לדרכו. כלום לא קרה.

ולא תגורו מפני איש, כי המשפט לאלוקים הוא, ר' ניסים לא פחד מאף אחד, הוא פסק מה שפסק בבטחון גמור, כי כאשר מתכוונים לשם שמים - אין ממה לפחד, והכתוב הרי אומר להדיא - לא תגורו - ומה יש לפחד.

ומודה על האמת

כתוב שפרעה אמר ליוסף 'אחרי הודיע אלוקים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמוך'. איפה פרעה ראה את חכמתו הגדולה של יוסף עד כדי להתבטאות אין חכם כמוך?...

אומר הסבא מקלם, כשיוסף אמר בלעדי, הוא יודע שכל החיים שלו וכל החירות שלו תלויה כעת בידיים של פרעה, פרעה אמר לו 'שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתר אותו', זאת אומרת שאם אתה מאשר את העניין ופותר לו - הוא הולך לשחרר אותך... אבל יוסף אומר בלעדי! אומר התרגום 'לא מן חוכמתי, אני - איני יודע לפתור חלומות. אלוקים יענה את שלום פרעה. אם ה' ירצה - הוא יגיד, ואם לא - לא. פרעה ראה שיוסף הוא כזה מודה על האמת...'

ר' ירוחם אמר דוגמא, אחד הביא שאלה לבית מדרש, זו היתה שאלה מיוחדת ומרשימה... כולם דנו בשאלה, ודברו עליה, וניסו להביא ראיות לכאן ודחיות לכאן... תוך כדי שכולם עוסקים בזה הוא צועק, זה לא קושיה שלי, זו קושיה של רבי עקיבא אייגר!... פתאום הכל נרגע... אה, זה רעק"א... יוסף צועק, זה לא אני. בלעדי! אני לא יודע כלום, הכל זה הקב"ה.

נשאלת השאלה: מה זה נוגע לחכם? אולי בעל מידות מיוחד, אבל למה נבון וחכם? והנה המשנה באבות (ה, ז) מציינת שבעה דברים בחכם וחלופיהן בגולם,

וכתב מרן שר התורה הגר"ח שליט"א שכל מעלה היא יותר מהקודמת לה, לא זו אף זו. הפיסגה של החכם מה היא? ומודה על האמת! מעלה אחת קודם, זה על מה שלא שמע - אומר לא שמעתי. הוא לא מתהדר במה שהוא לא יודע. אבל הוא עדיין לא מודה על האמת! אוי כמה שזה קשה להודות על האמת.

זה הפסגה של החכמה! לדעת להיות מודה על האמת ולבקש אמת ואז יש סייעתא דשמיא. וזה מה שהיה אצל המכבים, וזה מה שהיה עם יוסף הצדיק.

כי מי שהולך עם האמת - אין לו מה לפחד, הוא יראה לבסוף שהאמת מנצחת! ה' יעזרנו

ברכת מזל טוב ללידינו היקר תלמיד מובהק למרן המשגיח שליט"א

מעוטר בכל מדה נכונה מפארי הישיבה הקדושה

החתן המופלג הרב לוי יצחק חשין שיחי

אשר שוקד עומל וטורח רבות בעריכת השיחות לזיכוי הרבים

לרגל נישואיו בשעטו"מ עב"ג בת למשפחת לשינסקי

ברכותנו שיבנה זה הבית על אדני התורה והיראה ויזכו לבנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות

ניתן לשמוע את השיחה בשידור חי מדי יום שלישי בערב ולאחמ"כ בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגיליון במייל: 4166058@gmail.com